

Q&A's COVID-19 Funderend onderwijs

Versie van 19 januari 2022

De wijzigingen zijn in de tekst geel gemarkeerd

Op 10 januari 2022 zijn de basisscholen, de scholen voor speciaal (basis)onderwijs en de scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs weer open gegaan. Dat geldt ook voor de buitenschoolse opvang. Volgens het OMT is dat verantwoord.

Waarom mogen de scholen in het funderend onderwijs weer open in de huidige situatie?

Voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren is het van groot belang dat zij fysiek naar school kunnen gaan. Zeker voor leerlingen in een kwetsbare positie is dat cruciaal. Wel gelden in het onderwijs aanvullende maatregelen om verspreiding van het virus te voorkomen, zodat de scholen verantwoord open kunnen zijn.

Welke aanvullende maatregelen gelden er voor de scholen?

Aan scholen is dringend geadviseerd om de basisregels na te leven en activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven. Het gaat om de volgende regels:

- Er geldt een *mondkapjesplicht* bij verplaatsing in de school (zoals trappenhuis, aula/kantine, wc en gangen) voor leerlingen en personeel in het voortgezet (speciaal) onderwijs en voor het personeel van het primair onderwijs en speciaal (basis)onderwijs. Leerlingen van groepen 6, 7 en 8 wordt dringend geadviseerd om bij verplaatsing een mondkapje te dragen.
- Alle leerlingen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en de leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 van het primair onderwijs en speciaal (basis)onderwijs krijgen het advies om tweemaal in de week preventief te testen. Dat geldt ook voor al het onderwijspersoneel van deze sectoren dat op school werkt. Dit geldt ook voor gevaccineerden.
- Alle scholen wordt dringend geadviseerd om cohortering toe te passen op het niveau van groepen/klassen (kleinere bubbels binnen een klas of groep kan alleen als de ruimte het toelaat en dit niet leidt tot minder onderwijs op school).
- Scholen hanteren gespreide pauzes.
- Alle scholen wordt dringend geadviseerd indien mogelijk *looproutes* in en rondom het gebouw in te richten, waardoor sprake kan zijn van éénrichtingsverkeer.
- Alle leerlingen die dat kunnen, moeten zoveel mogelijk *zelf naar school* en naar huis gaan. Het gaat er om dat het halen en brengen van leerlingen door ouders/verzorgers niet plaatsvindt als een leerling zelf naar school kan. Leerlingen die niet alleen naar school kunnen, worden door maximaal één persoon gebracht. Ouders of verzorgers komen alleen de school in als dit echt niet anders kan.
- Medewerkers die niet op school hoeven te zijn, werken vanuit huis. Vergaderingen zijn online.

Het is begrijpelijk dat onderwijspersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers zich zorgen maken om hun gezondheid. Het is voor het verantwoord open kunnen houden van het onderwijs ontzettend belangrijk dat basismaatregelen goed worden nageleefd. Dat betekent dus: handen wassen, hoesten en niezen in je elleboog, goed [ventileren](#), geen handen schudden en elkaar de ruimte geven. Daarnaast doet iedereen met klachten een test.

Hoe zit het met 1,5 meter afstand?

Het houden van 1,5 meter afstand is in de samenleving verplicht. Voor het onderwijs geldt een uitzondering: voor leerlingen, studenten en onderwijspersoneel op onderwijsinstellingen geldt tijdens onderwijsactiviteiten onderling geen plicht tot het houden van 1,5m-afstand, wel een advies om zoveel mogelijk afstand te houden waar mogelijk. Onderwijspersoneel houdt verder t.o.v. elkaar zoveel mogelijk de veilige afstandsnorm in acht.

Welke voorwaarden gelden bij het invoeren van aanvullende maatregelen?

Een schoolbestuur mag aanvullende maatregelen invoeren, hiervoor gelden de voorwaarden:

- Het schoolbestuur moet de noodzaak en proportionaliteit van eventuele aanvullende maatregelen onderbouwen¹;
- De aanvullende maatregelen moeten passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen op basis van advisering door het OMT;
- Daarbij moet in elk geval de medezeggenschap betrokken worden. Het is belangrijk dat het schoolbestuur aan leerlingen en ouders/verzorgers in duidelijke taal uitlegt waarom de school tot deze maatregel(en) besluit.

Mondkapjes

Wat betekent de mondkapjesplicht voor het funderend onderwijs?

De mondneusmaskers zijn verplicht voor iedereen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en voor alle volwassenen in primair onderwijs en het speciaal (basis)onderwijs. Leerlingen van groep 6, 7 en 8 wordt dringend geadviseerd om een mondneusmasker te dragen. Het mondneusmasker wordt gedragen wanneer zij zich voortbewegen in de school. Ook dragen zij een mondneusmasker bij verplaatsing tussen de school en de fietsenstalling of in het leerlingenvervoer. Bij het gebruik van mondneusmaskers is goede instructie over goed gebruik en goede toepassing van handhygiëne van belang. Leerlingen en medewerkers hoeven geen mondneusmasker te dragen, als zij zich op een vaste zit- of staanplaats bevinden. Docenten hoeven geen mondneusmasker te dragen als zij door de klas lopen of een vaste zit- of staanplaats hebben. De verplichting om een mondneusmasker te dragen geldt daarnaast niet voor personen die vanwege een beperking of een ziekte geen mondneusmasker kunnen dragen of opzetten of daarvan ernstig ontregeld kunnen raken.

Het OMT heeft het advies met betrekking tot het gebruik van mondneusmaskers uitgebreid. Betekent dit dat het mondkapjesbeleid op scholen voor primair en voortgezet (speciaal) onderwijs wordt aangepast?

Het mondkapjesbeleid op scholen voor primair en voortgezet (speciaal) onderwijs wordt niet aangepast. Voor de scholen in het primair en voortgezet (speciaal) onderwijs blijft daarom het geldende beleid ten aanzien van mondkapjes van kracht, zoals omschreven in de servicedocumenten voor primair en voortgezet (speciaal) onderwijs. Wel wordt per 14 januari 2022 het gebruik van *medische mondneusmaskers* (wegwerpmondkapje), in alle situaties waar een mondneusmasker reeds werd geadviseerd, aangemoedigd.

Er zijn scholen die als schooleigen aanvullende maatregel met instemming van de MR het dragen van een mondkapje voor de hele basisschool verplicht stellen. Mag dat?

Ja, dat mag. In dat geval is het onderdeel van het schooleigen veiligheidsbeleid.

Hoe om te gaan met een combinatieklas groep 5/6 in het primair onderwijs?

Scholen dienen bij afwijking van de maatregelen te beoordelen of hiermee de gezondheid van de leerlingen is gediend. In dit geval ligt het dan ook voor de hand om het dringende advies om mondneusmasker te dragen voor de gehele groep in te voeren.

Testen

Voor wie geldt het preventief zelftesten?

Voor leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 in het primair onderwijs en het speciaal (basis)onderwijs, alle leerlingen van het voortgezet (speciaal) onderwijs en al het onderwijspersoneel op scholen geldt het dringende advies: twee keer per week thuis een preventieve zelftest doen, zo nodig met behulp van ouders of andere verzorgers.² Als de test positief is, gaan de leerling of het

¹ Het bestuur moet ook rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Bij het handhaven van een verplichting zal de school zorgvuldig de proportionaliteit in acht moeten nemen: het belang van de leerplicht weegt immers ook zwaar. Het is daarom belangrijk dat de school hier een goed gesprek over voert met leerlingen, ouders/verzorgers en personeel.

² Om op basisscholen besmettingen sneller op te sporen en verspreiding te verminderen, worden dus alle leerlingen van groepen 6, 7 en 8 van de basisschool en voor alle volwassenen (die als beschermd en niet-beschermd worden beschouwd) geadviseerd om zich tweemaal per week preventief te zelftesten.

personeelslid (en de rest van het huishouden) in quarantaine en laten zich testen in de GGD-teststraat.

Werken de zelftests ook goed bij de omikronvariant?

Ja, antigeentesten (zelftesten) zijn ook goed om de omikronvariant vast te stellen bevestigt het [RIVM](#). Antigeentesten kijken, net als PCR-testen, alleen of je het virus op dat moment bij je draagt. De test kijkt niet met welke variant van het coronavirus je besmet bent.

Waar kunnen zelftesten worden besteld?

Zelftesten kunnen door scholen worden aangevraagd. In de [vragenmodule](#) van CoTeRo vind je antwoorden op de meest gestelde vragen, onder andere over hoe je de zelftesten kan aanvragen.

Waar kunnen basisscholen en middelbare scholen meer informatie vinden over het preventief zelftesten?

- [Voorbeeldbrief ouders/verzorgers](#) met een uitleg van de aangescherpte maatregelen en de procedure voor de zelftesten. Deze is [hier](#) in de Nederlandse taal en andere talen beschikbaar.
- [Instructievideo's](#) zelftesten en flyer voor ouders/verzorgers. [Hier](#) zijn instructiefilmpjes evenals een [flyer](#) beschikbaar van verschillende aanbieders van zelftesten.
- [Lesmateriaal voor docenten](#) van het NIBI is [hier](#) beschikbaar zijn.
- [Handreiking zelftesten voor de school](#) die [hier](#) is te vinden.

Mogen leerlingen met milde verkoudheidsklachten naar school?

Kinderen met (milde) verkoudheidsklachten mogen alleen met een negatieve testuitslag naar school. Een negatieve zelftestuitslag volstaat. Dit geldt niet voor leerlingen met bekende chronische luchtwegklachten, astma of hooikoorts zonder koorts en/of benauwdheid. Ook leerlingen die recent (binnen 8 weken na de positieve test) hersteld zijn van corona mogen met milde klachten naar school en hoeven niet opnieuw getest te worden. Om de scholen verantwoord open te laten zijn, roepen we ouders/verzorgers op hierin hun verantwoordelijkheid te nemen. Scholen mogen geen medische verklaring vragen. Wordt het kind niet getest? Dan mag het kind pas weer naar school als het kind ten minste 24 uur volledig klachtenvrij is.

Mensen die corona-gerelateerde klachten hebben, kunnen een zelftest doen of naar de GGD. Mag de zelftest worden ingezet bij alle klachten?

Een zelftest kan in principe worden gebruikt bij alle klachten. Mensen die klachten hebben, kunnen naar de GGD gaan, maar mogen in plaats daarvan ook een zelftest doen. Met een negatieve zelftest mag je naar school komen. Bij een positieve zelftest is een GGD-test nodig en blijf je thuis.

Waarom mogen zelftesten nu wel gebruikt worden bij klachten?

Het OMT heeft in het 130^{ste} advies van 22 november 2021 geadviseerd dat zelftesten kunnen worden ingezet bij het testen van cruciale medewerkers die niet in contact komen met kwetsbare personen, dit heeft ook betrekking tot leraren. De zelftesten dienen in beginsel een CE-markering of ontheffing daarvan te hebben, waar een aantal eisen aan verbonden is. Meer informatie over waar je zelf op kunt letten als je een test wilt kopen, is te vinden op de pagina's van [Rijksoverheid](#) en [IGJ](#).

Mag iedereen na een negatieve zelftest weer naar school?

Ja dat mag, tenzij er een [quarantaineadvies of -plicht](#) geldt. Met een negatieve zelftest kan het onderwijspersoneel dat voor het primaire proces van lesgeven naar het werk moet weer naar school, indien mogelijk met gebruik van een mondneusmasker of gezichtsschermbord tot de klachten over zijn. Leerlingen met klachten mogen ook met een negatieve zelftest naar school. Als een personeelslid of leerling te ziek is om naar school te gaan, blijft het uiteraard thuis. Blijven de (milde) klachten aanhouden, dan is het belangrijk om de volgende dag opnieuw een zelftest te doen. Worden de klachten erger, of ervaren mensen reuk- of smaakverlies, dan is het nodig om toch een afspraak te maken bij de GGD.

Als de uitslag van de zelftest negatief is, blijft het belangrijk dat iedereen zich houdt aan de basisregels. Een negatieve zelftest sluit corona immers niet 100% uit.

Mag een zelftest worden ingezet bij quarantaine?

Nee, als je in quarantaine zit omdat je zelf besmet bent, en/of als je in quarantaine zit omdat je nauw contact/huisgenoot bent kan deze alleen worden opgeheven met een test bij de GGD.

Kinderen en jongeren raken ook besmet. Is de strategie groepsimmunität opbouwen?

Nee. Het advies blijft gelden dat leerlingen met klachten zich laten testen.

Quarantaine

Wat betekenen de algemeen aanpaste quarantaineregels voor het primair onderwijs (basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs)?

Per 14 januari 2022 zijn de quarantaineregels versoepeld voor personen die korter dan 8 weken geleden een positieve test hebben gehad en geen klachten hebben of langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben). Het RIVM en de GGD'en doen hun uiterste best om dit in de processen zo snel mogelijk aan te passen, maar het zou kunnen dat het advies van de GGD in een concreet geval anders is. De wijziging is echter per direct in werking getreden en er mag volgens het aangepaste quarantainebeleid gehandeld worden.

In het primair onderwijs geldt het volgende:

Als er in een groep of klas 1 of 2 besmettingen (zowel leerlingen als medewerkers) zijn binnen 7 dagen: medewerkers en leerlingen hoeven niet in quarantaine als zij in de klas of groep zaten met iemand die corona heeft, ongeacht of de persoon die besmet is een kind of medewerker is. Dit betekent dat de klasgenoten en medewerkers in principe naar school kunnen.

De reden hiervoor is dat het onderbreken van het onderwijs vanwege quarantaine voor alle kinderen en medewerkers in een klas bij 1 of 2 besmettingen in een groep, niet proportioneel is in verhouding tot het belang van (fysieke) deelname aan onderwijs voor de ontwikkeling van kinderen. De GGD kan op basis van een risico-inschatting een ander advies geven.

Voor personen die een huisgenoot zijn van iemand die besmet is of die een nauw contact zijn geweest in de privé sfeer (bijvoorbeeld als ze bij de besmette leerling thuis hebben gespeeld), geldt er wel een quarantaine- en testadvies. De GGD adviseert hierover. Dit quarantaineadvies geldt per 14 januari 2022 niet meer voor medewerkers en leerlingen die korter dan 8 weken geleden een positieve test hebben gehad en geen klachten hebben of langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben).

Als er in een groep of klas 3 of meer besmettingen (zowel leerlingen als medewerkers) zijn binnen 7 dagen, dan is er sprake van een uitbraak. In dat geval zal de GGD adviseren dat de hele klas (zowel leerlingen als medewerkers) in quarantaine gaat. Dit quarantaineadvies geldt per 14 januari 2022 niet meer voor medewerkers of leerlingen die korter dan 8 weken geleden een positieve test hebben gehad en geen klachten hebben of langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben). Categorie 3 overige contacten hoeven ook niet in quarantaine.

Nadat je hebt gehoord dat voor jou een quarantaineadvies geldt, ga je meteen thuis in quarantaine voor 10 dagen. Daarnaast neem je zo snel mogelijk een test af. Dit kan zowel met een zelftest als een test bij de GGD. De quarantaine kan je verkorten door op dag 5 bij de GGD een test te doen. Als die negatief is mag je uit quarantaine.

Testuitslag positief

Als de uitslag van de zelftest positief is, maak dan meteen een testafspraak bij de GGD om de testuitslag te laten controleren. Verder blijven jij en je huisgenoten thuis. Huisgenoten hoeven niet thuis te blijven als ze korter dan 8 weken geleden positief getest zijn en geen klachten hebben of als ze langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben). Als de test bij de GGD positief is, ga je direct in isolatie.

Testuitslag negatief

Als de testuitslag van de zelftest of van de GGD op dag 0 negatief is dan blijf je nog in quarantaine, omdat je toch besmet kunt zijn en ziek kunt worden. Daarom laat je je 5 dagen na het laatste contact met jouw huisgenoot of nauw contact die corona heeft, (opnieuw) testen bij de GGD. Is deze testuitslag negatief dan mag je uit quarantaine. Je hoeft niet in quarantaine als je korter dan 8 weken geleden positief getest bent en geen klachten hebt. Of als je langer dan een week geleden een boosterprik hebt gehad (en geen klachten hebt).

Wat betekenen de algemeen aangepaste quarantaineregels voor het voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs?

Per 14 januari 2022 zijn de quarantaineregels versoepeld voor personen die korter dan 8 weken geleden een positieve test hebben gehad en geen klachten hebben of langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben). Het RIVM en de GGD'en doen hun uiterste best om dit in de processen zo snel mogelijk aan te passen, maar het zou kunnen dat het advies van de GGD in een concreet geval anders is. De wijziging is echter per direct in werking getreden en er mag volgens het aangepaste quarantainebeleid gehandeld worden.

In het voortgezet (speciaal) onderwijs geldt het volgende:

Als er in een klas 1 of 2 besmettingen zijn binnen 7 dagen: alleen nauwe contacten (categorie 2) gaan in quarantaine. Je bent een nauw contact (categorie 2) als je op 1 dag minimaal 15 minuten binnen 1,5 meter bent geweest van iemand die besmet is. Andere leerlingen en leraren hoeven niet in quarantaine. Dit quarantaineadvies geldt per 14 januari 2022 niet meer voor personen die korter dan 8 weken geleden een positieve test hebben gehad en geen klachten hebben of die langer dan een week geleden hun boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben). Overige contacten (categorie 3) hoeven ook niet in quarantaine.

Als er in een klas 3 of meer besmettingen zijn binnen 7 dagen, dan is er sprake van een uitbraak. In dat geval dient het advies van de GGD te worden gevolgd. De GGD zal waarschijnlijk adviseren dat de hele klas (leerlingen en indien van toepassing medewerkers) in quarantaine gaat. Dit geldt per 14 januari 2022 niet meer voor medewerkers of leerlingen die korter dan 8 weken geleden een positieve test hebben gehad en geen klachten hebben of langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben).

Nadat je hebt gehoord dat voor jou een quarantaineadvies geldt, ga je meteen thuis in quarantaine voor 10 dagen. Daarnaast neem je zo snel mogelijk een test af. Dit kan zowel met een zelftest als een test bij de GGD. De quarantaine kan je verkorten door op dag 5 bij de GGD een test te doen. Als die negatief is mag je uit quarantaine.

Testuitslag positief

Als de uitslag van de zelftest positief is, maak dan meteen een testafpraak bij de GGD om de testuitslag te laten controleren. Verder blijven jij en je huisgenoten thuis. Huisgenoten hoeven niet thuis te blijven als ze korter dan 8 weken geleden positief getest zijn en geen klachten hebben of als ze langer dan een week geleden een boosterprik hebben gehad (en geen klachten hebben). Als de test bij de GGD positief is, ga je direct in isolatie.

Testuitslag negatief

Als de testuitslag van de zelftest of van de GGD op dag 0 negatief is dan blijf je nog in quarantaine, omdat je toch besmet kunt zijn en ziek kunt worden. Daarom laat je je 5 dagen na het laatste contact met jouw huisgenoot of nauw contact die corona heeft, (opnieuw) testen bij de GGD. Is deze testuitslag negatief dan mag je uit quarantaine. Je hoeft niet in quarantaine als je korter dan 8 weken geleden positief getest bent en geen klachten hebt. Of als je langer dan een week geleden een boosterprik hebt gehad (en geen klachten hebt).

Hoe weet je welke dag dag 0 is en de termijn van 8 weken begint?

Wanneer je ziek bent laat je je testen, als je de uitslag van de test niet op dezelfde dag krijgt telt je eerste ziektedag als dag 0. Wanneer je asymptomatisch positief bent telt de dag dat je de positieve zelftestuitslag of test bij de GGD hebt gekregen als dag 0.

Wat is er veranderd in het bco-beleid voor positief geteste personen zonder klachten (asymptomatisch)?

Personen die een positieve testuitslag hebben, maar geen klachten hebben, gaan in isolatie. Voor de omikron-variant is nog onzeker hoelang een persoon zonder klachten besmettelijk kan zijn. Wel is bekend dat de omikronvariant aan de immuniteit ontsnapt: ook gevaccineerden en personen die eerder corona hebben gehad, zijn beperkt beschermd tegen infectie met de omikronvariant.

Om deze redenen is de duur van de isolatie voor positief geteste personen zonder klachten verlengd naar 7 dagen.

Wat wordt er van scholen verwacht als de docent of leerlingen in quarantaine zitten?

Veel scholen zullen al voorbereid zijn op afwezigheid van docenten en leerlingen in verband met quarantaines of besmettingen op school. Hierbij staan zowel het tegengaan van verspreiding van het virus als continuering van onderwijs centraal. Denk hierbij aan communicatie naar ouders/verzorgers en leerlingen; onderwijsaanbod en afstandsonderwijs; en afstemming met bestuur en gemeente. Scholen worden gevraagd om zoveel mogelijk met ouders/verzorgers en leerlingen te overleggen over de mogelijkheden om leerlingen in thuisquarantaine, afstandsonderwijs te geven. De keuze voor afstandsonderwijs is nadrukkelijk de professionele keuze van de school. Dit kan dan ook niet door individuele ouders/verzorgers worden afgedwongen. Het spreekt voor zich dat scholen niet aan het onmogelijke worden gehouden.

Wanneer mag een school sluiten?

Het schoolbestuur heeft de bevoegdheid een school tijdelijk gedeeltelijk of geheel te sluiten, en over te stappen op afstandsonderwijs. Het bestuur besluit alleen tot sluiting van een school:

- Nadat de GGD een advies heeft uitgebracht over besmettingen op de school en de beperking van het verspreidingsrisico en dit advies het best opgevolgd kan worden door het sluiten van de school en het overgaan op afstandsonderwijs³; of
- Indien organisatorisch geen andere mogelijkheid bestaat, doordat te veel personeelsleden ziek zijn of in quarantaine moeten, en geen vervanging beschikbaar is.

Bij sluiting van een school neemt het schoolbestuur contact op met de gemeente en de inspectie via het hiervoor ingerichte [meldpunt](#). Daarbij wordt ook gevraagd hoe de continuïteit van het onderwijs wordt gewaarborgd. Een school meldt het ook als ze weer open gaan. Een gedeeltelijke schoolsluiting hoeft niet te worden gemeld bij de inspectie.

Cohortering, looproutes en gespreide pauzes

Kunnen groepsactiviteiten zoals vieringen en sportdagen worden georganiseerd?

Het is toegestaan om dergelijke activiteiten te organiseren, wanneer zij onderdeel zijn van het onderwijsprogramma. De vieringen en (sport/thema-)dagen zijn in vrijwel alle gevallen onderdeel van het onderwijsprogramma met een belangrijke socialiserende functie. Geadviseerd wordt om dit alleen te organiseren in een groep/klas, dus er geen grootschalig schoolevenement van te maken. Ook geldt voor een dergelijke activiteit de maatregelen die op de locatie gelden, dus cohortering, looproutes en het gebruik van mondneusmaskers. Ouders/verzorgers mogen niet als toeschouwer bij vieringen aanwezig zijn.

Mogen leerlingen voor ondersteuning uit verschillende klassen bij elkaar gezet worden?

Er wordt dringend geadviseerd om cohortering toe te passen. Mocht een situatie in een school ertoe leiden dat cohortering niet mogelijk is, bijvoorbeeld bij extra ondersteuning, valt te

³ Indien de school sluit na advies van de GGD, dient met de GGD overlegd te worden wat er wel en niet kan op het gebied van noodopvang. Zodat bijvoorbeeld de leerlingen van ouders/verzorgers in cruciale beroepen wel kunnen worden opgevangen. Leerlingen die in quarantaine moeten, kunnen niet alsnog op school opgevangen worden.

overwogen om in die specifieke situatie met aanvullende maatregel(en) (zoals het hanteren van 1,5 meter afstand als mogelijk) de klassen door elkaar te zetten.

Hoe moet een school gespreide pauzes hanteren?

Scholen maken zelf de afweging hoe gespreide pauzes georganiseerd worden, bijvoorbeeld door dit per afdeling te organiseren. Scholen moeten daarbij zoveel mogelijk contacten tussen verschillende klassen/groepen voorkomen.

Mogen scholen van de maatregelen die dringend worden geadviseerd afwijken?

De maatregelen die nu gelden, dienen ervoor te zorgen dat we het onderwijs zoveel mogelijk verantwoord open kunnen houden. Aan scholen is daarom dringend geadviseerd om de basisregels na te leven en activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven. Daarnaast zijn niet voor niets deze aanvullende maatregelen ingevoerd. Wij verwachten dan ook dat als scholen afwijken van een van de dringende adviezen voor cohortering, looproutes en gespreid pauzeren dit op een doordachte en onderbouwde wijze wordt gedaan. Scholen dienen bij afwijking van de maatregelen te beoordelen of hiermee de gezondheid van de leerlingen is gediend. Uiteraard kan het altijd voorkomen dat er enig vorm van maatwerk noodzakelijk of wenselijk is. Op welke wijze een school uitvoering geeft aan dergelijke adviezen betreft uiteindelijk schoolbeleid.

Primaire proces van lesgeven

Aan scholen wordt dringend geadviseerd om de activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven. Wat betekent dat voor zorg-, sociaal emotionele begeleiding en ondersteuningsactiviteiten (zoals de schoolmaatschappelijk werkers, logopedisten, orthopedagogen en psychologen) in de school?

Als een dergelijke activiteit in het belang van leerlingen noodzakelijk is, en het is niet mogelijk om het op een alternatieve manier te organiseren, dan kan deze activiteit in de school plaatsvinden. Ook voor een dergelijke activiteit gelden de (aanvullende) maatregelen die op de locatie gelden.

Zijn inspecteurs externen?

De medewerkers van de Onderwijsinspectie zijn formeel externen, maar zij mogen wel gewoon op school komen als zij dat nodig vinden. Dit is in het belang van het primaire onderwijsproces. De Inspectie van het Onderwijs blijft dus toezicht houden. Een fysiek bezoek zal altijd vooraf besproken worden met het onderwijsbestuur. Indien mogelijk zal gebruik gemaakt worden van digitale hulpmiddelen.

Kennismakingsactiviteiten voor leerlingen van groep 8

Mogen scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs kennismakingsactiviteiten organiseren?

Een kennismakingsactiviteit van een vo-school wordt net als bij mbo en ho gekwalificeerd als onderwijsactiviteit, maar in het vo gelden strikte aanvullende richtlijnen met name voor de aard van de activiteiten en de toegang van volwassenen tot de school.

De activiteit mag in een sobere vorm onder de volgende voorwaarden fysiek plaatsvinden:

- Het uitgangspunt is dat **informatiedeling** centraal staat; activiteiten die doorgaans 'voor de sfeer' worden georganiseerd mogen niet in de school worden gehouden. Er wordt dan ook nog steeds geadviseerd om waar mogelijk onderdelen van 'open dagen' online aan te bieden. *Er is in het afgelopen schooljaar veel ervaring opgedaan en er zijn mooie praktijkvoorbeelden verspreid van online activiteiten over het proeven van de sfeer en het overdragen van kennis over de school en het onderwijs dat er gegeven wordt.*
- Er komen in principe **geen volwassenen** in de school. Een aspirant-leerling (dus alleen groep 8) bezoekt zelfstandig de activiteit. Bij een bezoek aan een vso-, pro- of en een vmbo bb/kb-school geldt dat maximaal 1 extra persoon de activiteit mag bijwonen

(ouder/verzorger of leerkracht). In zeer uitzonderlijke gevallen kan door de schoolleiding worden besloten dat het ook voor een individuele aspirant vmbo (g)tl-, havo-, vwo-leerling wenselijk is dat er 1 persoon extra aanwezig is bij de kennismakingsactiviteit (mochten er bijvoorbeeld ouders zijn met een lage SES of ouders van een leerling met een ondersteuningsbehoefte o.i.d.).

- Er wordt geadviseerd om waar mogelijk het aantal **contactmomenten te beperken** tijdens deze activiteit; laat niet teveel mensen tegelijkertijd de school in (door bijvoorbeeld te werken met individuele inschrijving of een tijdslot en geen catering te verzorgen). Bij deze kleinschalige activiteiten zou je ook kunnen denken aan het vormen van groepjes per basisschoolklas (indien dit werkbaar is, zodat er sprake is van cohortering). Om te voorkomen dat het aantal aanwezigen in de school te groot is, wordt geadviseerd om de activiteit te organiseren op een moment dat reguliere leerlingen niet aanwezig zijn
- Daarnaast kunnen dergelijke activiteiten enkel plaatsvinden met het strikt toepassen van de **basismaatregelen**. Er geldt een **mondkapjesplicht** voor bezoekers die zich verplaatsen door school, dat geldt dus ook voor een aspirant-leerling (de verplichting om een mondneusmasker te dragen geldt niet voor personen die vanwege een beperking of een ziekte geen mondneusmasker kunnen dragen). Voor volwassenen onderling geldt de verplichte 1,5 meter afstand. Daarbij wordt ook geadviseerd dat leerlingen tijdens de activiteit waar mogelijk **1,5 meter afstand** van volwassenen houden. Ook wordt geadviseerd **looproutes** in en rondom het gebouw te hanteren.

Vaccinatie

Wat kunnen we als school doen om jongeren te stimuleren zich te laten vaccineren?

Veel jongeren hebben nog steeds vragen over het vaccineren tegen het coronavirus. Het blijft belangrijk dat jongeren op basis van betrouwbare informatie hun eigen keuze maken om zich wel of niet te laten vaccineren, het is dus niet aan de ouders⁴. Een open gesprek over vaccineren kan jongeren hierbij helpen, het liefst in een vertrouwde omgeving, zoals school. Het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI) heeft [lesmateriaal](#) ontwikkeld over de biologie achter het mRNA-vaccin. Het materiaal is gratis te bestellen en geschikt voor onder- en bovenbouw vmbo, havo en vwo. Op [Wikiwijs](#) staat veel open lesmateriaal voor verschillende niveaus. Jongeren kunnen ook op www.coronavaccinatie.nl/jongeren meer informatie vinden over het vaccin.

Hoe kan ik als onderwijsprofessional omgaan met nepnieuws en desinformatie?

In het onderwijs is de kans groot dat je met fabels over het coronavirus te maken krijgt. In deze [handreiking](#) wordt handvatten gegeven om desinformatie te herkennen en daarover in gesprek te gaan. De handreiking is gemaakt naar aanleiding van ervaringen met vaccinatie, maar de lessen en tips kunnen voor meer onderwerpen gebruikt worden.

Ventilatie

Waar is informatie te vinden over de ventilatie op scholen?

Ruimte-OK heeft een [praktische handreiking](#) over optimale ventilatie voor scholen. Hierin staan algemene maatregelen die uw school kan nemen. Bijvoorbeeld extra ventilatieroosters aanbrengen. Of extra luchten in de pauzes. Daarnaast is het advies om luchtroosters altijd open te laten. En als de luchtkwaliteit slecht is kunnen tussen de lessen door, de ramen en deuren 5 minuten tegen elkaar open worden gezet.

Overige onderwijsactiviteiten, locaties en vervoer

⁴ Jongeren van 16 en 17 jaar mogen zelf beslissen of ze een coronavaccinatie nemen, bij 12 t/m 15 jaar geldt dat als de jongere na weigering van de ouders/verzorgers de coronavaccinatie blijft willen hij daar ook het recht toe heeft.

Hoe om te gaan met zingen tijdens de (muziek)les?

Het is toegestaan om binnen en buiten te zingen, dat geldt dus ook tijdens de (muziek)les.

Wat betekenen de huidige maatregelen bewegingsonderwijs/Lichamelijke opvoeding?

Deze lessen kunnen doorgaan. Tijdens de lessen doen docenten er goed aan zoveel mogelijk afstand te bewaren tot de leerlingen en gymzalen goed te ventileren. De leerlingen van groep 6, 7 en 8 in het primair onderwijs en leerlingen in het voortgezet onderwijs dragen een mondkapje als zij zich naar de les begeven. In de kleedkamers en de gymzaal mag het mondkapje af.

Het dringende advies voor cohortering betekent dat een schoolklas wel kan sporten binnen en buiten school maar alleen met de eigen klas. Sportdagen en toernooien wordt op dit moment ontraden om contact tussen verschillende klassen te voorkomen.

Geldt het Coronatoegangsbewijs (CTB) ook als een sportlocatie wordt bezocht in het kader van een schoolactiviteit?

Het gebruik van het CTB is verplicht voor onder meer sportbeoefening op binnensportlocaties. Een leraar die kinderen wegbrengt voor schoolzwemmen of begeleid met de gymles is uitgezonderd van de CTB-plicht gezien dit om het verrichten van beroeps- en bedrijfsmatige werkzaamheden gaat. Voor ouders/verzorgers of vrijwilligers geldt voor het wegbrengen van kinderen (in het kader van de zwemles, sportbeoefening) wel een CTB-plicht bij betreden van de publieke binnenruimte van de sportlocatie. Er is overigens geen publiek meer toegestaan.

Welke corona-maatregelen gelden er in het leerlingenvervoer?

Voor het leerlingenvervoer van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs en leerlingen van het speciaal (basis)onderwijs gelden de volgende regels:

- De chauffeur doet voor de rit een gezondheidscheck bij de leerlingen.
- Leerlingen moeten zoveel mogelijk afstand bewaren tot de chauffeur.
- Leerlingen van het V(S)O dragen een mondneusmasker (tenzij dit niet mogelijk is).
- De chauffeur draagt een chirurgisch mondneusmasker.

Welke maatregelen gelden er voor bijles?

De bijles die wordt verzorgd door, in opdracht of met behulp van een school kan gekwalificeerd worden als een onderwijsactiviteit. In dat geval kan de bijles ook na 17.00 gegeven worden en gelden de corona-maatregelen en dringende adviezen zoals die voor het funderend onderwijs gelden. Dat geldt niet voor bijles door andere particuliere instellingen.

Wat geldt er voor het vavo?

Vavo-leerlingen mogen fysiek onderwijs op de instelling volgen. Hierbij houden zij zich aan de basismaatregelen. Dat betekent dus: handen wassen, hoesten en niezen in je elleboog, goed [ventileren](#), geen handen schudden en elkaar de ruimte geven. Daarnaast blijft iedereen met klachten thuis en doet een test. Ook geldt dat alle huisgenoten (ongeacht leeftijd) in quarantaine moeten als er iemand besmet is, of je nu beschermd bent of niet beschermd. Het is van belang dat leerlingen in het examenjaar fysiek onderwijs krijgen om zich goed voor te bereiden op de examens.

Hoe moeten we omgaan met praktijkgerichte lessen?

Op momenten dat leerlingen onderwijs volgen op een mbo locatie of in een (leer)bedrijf worden zij geacht aan de protocollen/richtlijnen te voldoen die op die locatie gelden. Betreft het een vo-locatie (ook van een verticale instelling), dan gelden de regels voor het voortgezet onderwijs. Bepaalde onderwijsactiviteiten, zoals stages, lob-activiteiten en leerwerkplekken vinden buiten het schoolgebouw plaats. Ook voor 'hybride' vormen van onderwijs geldt dat deze voor een deel buiten

de school worden gevolgd. Hiervoor geldt ook dat leerlingen worden geacht aan de protocollen/richtlijnen te voldoen die op de betreffende locatie gelden.
